N° 97

KURYER LITEWSKI

w WILNIE dnia 2. Grudnia V. S. ROKU 1808.

S. PETERSBURG V. S. d. 20 Listopada. Dalsze czynności woysk Rossyiskich w Finlandyi. Dnia 28 p. m. GM. Alexieiew prowadzący straż przednią uderzył na nieprzyiacielskie forpoczty i przepędził za rzekę do Wiereme. Zabiliśmy 1 Officyera, i 17 żołnierzy, wzieliśmy w niewolę 1 unterofficyera i 9 żołnierzy. Z naszey strony ieden tylko strzelec raniony. Korpus GL. Graffa Kamienskiego nietracąc z oczu nieprzyiaciela ciągle za nim postępował. Półkownik Kulniew z przednią strażą naprawiaiąc mosty rozłożył się w Ruchele; GM. Demidow przeszedł na przeciw nieprzyiacielskiey pozycyi do Himango; GM. Kozaczkowski zaymował podawnemu Kelwio; GM. Uszakow był w Plikano; GM. Erixon został się w Lochto, gdzie cała artylerya przyłączyła się do niego; półk Wilmanstradzki przeprowadzony z Gamle Karlebi do Marienhaus; główna kwatera GL. Grafa Kamieńskiego przeniesiona do Ruchaloz GM. Demidow zbliżywszy się do przedniey straży o siedm wiorst stanoł w tyle. GM. Tuczkow 3 przeszedł z półkim Wilmanstradzkim do Himango; gdzie szwadron huzarow oddziału GM. Eriksona miał rozkaz nadciągać i przybliżyć się do Półkownika Włastowa; znayduiącego się tam z 6 rotami 4 strzeleckiego. Dnia 24 p. m. oddział GM. Demidow i półk Wilmanstradzki przybyli do Raukalo: GM. Erikson zaiol Himango; a Kozaczkowski przeszedł z Kelwio do Lochto, przeznaczony okrążać nieprzyiacielskie stanowiska ku Roupio i daley odebrał w posiłku batalion 25 strzeleckiego; w tym oddziale Półkownik Włastow naznaczony za wodza przedniey straży. Kontr Admirał Miasoiedow doniosł, że posłany na krążenie Porucznik Dawydow znalazł statki nieprzyiacielskie oddalone od brzegów Abowskich. On przebiegł wszystkie skały między wyspami Tawsila, Sudsala, i Wartsala aż do Luperta, lecz nigdzie nieprzyiaciela postrzedz niemógł. Reszta późniey.

J. J. Mość nakazał dwutygodniową żałobę z okoliczności zeyścia Wilhelminy Xiężny Pruskiey. W Gubernii Wołyńskiey będzie Prokurorem kolleski Assesor Alexander Chruszczow. G. Komisarz woienny Tatiszczew odebrał naywyższy J. J. Mosci reskrypt i przy nim drogiemi kamieniami sadzone znaki orderu S. Anny 1 klassy.

PARYZ d. 15 listopada. Dotąd nic wiedzieć niemożno o zagaioney z Anglią negocyacyi o pokoy. Widziemy iż przygotowania woienne nie tylko niezwolniały, lecz z większą tęgością są poparte. Częśc piątego korpusu Marszałka Mortier przeszła przez Orleans do Hiszpanii; żołnierze po kilka porcyi otrzymali wina. Podobnież przez departamenta połudn iowe ciągną regimenta do Katalonii, gdzie ma się zgromadzić armia obserwacyina. Wielkie siły zgromadzaią się w sławnym pod Boulogne obozie; woyska ligi reńskiey, i Francuzkie tam pośpieszaią: Marszałek Kellerman opuszcza Moguncyą dla obięcia nad tem woyskiem dowodztwa; temczasem G. Vandame główną ma kwaterę w Boulogne. Statki płaskie leżą gotowe w tem porcie dla rozpoczęcia wyprawy, którą Francya groziła Anglii tak długo po zerwanym Amienskim traktacie pokoiu. Młodzież, powołana z konskrypcyi roku 1810 do chorągwi, wybraną została w niektórych departamentach w dniach piętnastu i poszła do regimentow podług przeznaczenia swego. Tych nowozaciężnych 100 t. ma się zebrać w Niemczech dla zapewnienia w tey stronie wszelkiego bespieczeństwa.

Dnia 10 pierwsza dywizya X. Abrantes wyszła z Vannes do Bordeaux; w krok za nią druga następuie: trzecia dywizya wkrótce z Portugalii spodziewana, która podobnież do Hiszpanii pospieszy. Huzarowie i regiment letkiey iazdy X. Arehmberg przeszli naszę stolicę ciągnąc do W. armii Ogulnie wszystkie woyska będące ieszcze w drodze do pomienionego Królestwa przeznaczone wynoszą 80000, które iedne po drugich w przeciągu tego i następuiącego miesiąca tam stanąć maią i połączyć się z główną armią, która ogulne działania rozpocznie między 15 i 20 tego miesiąca, a te już będą stanowiącemi.

Długo niewiedzieliśmy co się stało z posłanym do Portugalii z ważnemi depeszami S. Juste Lacue, dziś dowiaduiemy się że w Hiszpanii przez Insurgentow zatrzymany; za wdaniem się X. Abrantes przy zawartey konwencyi, uwolniony z trzecią dywizyą powraca do oyczyzny. Do Portu Orient zawinoł statek Amerykański po 42 dniowey żegludze; przypłynoł na nim Scott Sekretarz Prezydenta Jefferson dawniey poseł w Madrycie, z ważnem poleceniem do Amerykańskiego posła u nas rezyduiącego.

W Strazburgu ustanowiony będzie Trybunał Reński, do którego należeć będą sprawy lewego brzegu renu, i z prawego od tych mieysc które do Francyi należą. Korsarz Surcouf zdobył na morzach wschodnio Indyiskich 14 okrętów Angielskich: ładunek pięciu okrętow przedany na wyspie Francuzkiey za 443 t. piastrow; 7 okrętow spalono aby ceny towarow na wyspie nieznižyć zbytecznie: ta strata Anglikow iest tym większą, że te okręty, iako naylepsze, były przeznaczone dla opatrzenia woysk morskich i lądowych w Indyach będących. Nie długo na kolumnie na placu Desaix widzieć będziemy piękną statuę bronzową tego wodza, który śmiercią swoią, zachwianą szalę zwycięstwa pod Marengo, na naszą stronę przeważył; w kościele S. Barnaby odlano iego statuę; 30 t. fun-

tow użyto bronzu, który roztopiony w dwuch piecach, przelał się w dziewięciu minutach do formy wziemię między niemi wkopaney; niedobyto iey ieszcze; gdyż trzeba czasu na dzwignienie 200 t. funtow dla rozbicia formy i wyięcia z niey odlaney figury; lecz talenta artystow Dejoux Herbin i Raymond każą rozumieć iż iest naypięknieysza.

Na mieyscu G. Marescot kommendanta korpusu Inżynierow, który podpisał kapitulacyą z G. Dupont w Hiszpanii; będzie kommendantem G. Dejean teraźnieyszy woiennego opatrzenia Minister. Pierwszy z chwalebnego urzędu naczelnika Inżynierow złożony za nieodpowiednie honorowi poprowadzenie Hiszpańskiey woyny. Sala obrazow ciągle otwarta dla Publiczności. Malarze którzy znaydowali się w Muzeum, kiedy im Napoleon krzyże legii honorowey na znak pierwszeństwa rozdawał, postanowili oddać potomnosci tę uroczystosć i przeto iednomyslnie wybrali Malarza Gros dla odmalowania ich dziękczynienia Jmperatorowi. Champagny ciągle dotąd u nas bawi. W dwuch mieysca ch lądowali Anglicy na brzegi nasze, lecz smutnie doświadczyli że rząd nasz niezasypia; albowiem za danym hasłem celnicy i mieszkańce w godzinie iedney zgromadzili się i nieprzyiacioł poymali. Konsyliarz stanu Marsan będzie posłem u Dworu Berlińskiego, Sekretarzem tey legacyi został Caillard. W kanale, i koło Hollandyi zaczoł się połow sledzi dosyć szczęśliwy, pomiędzy niemi złowiono rybę 8000 funtow ważącą; iedna iey skura miała ciężaru 800 funtow. Większa była od batu i przeto poćwiertowana, na kilka statkow wzięta została: nie ma podobno na ziemi tak wielkich zwierząt iakie zyią pod wodą. Hiszpańskich ieńcow prowadzą do Lille.

Pisma nasze oskarżaią naymocniey Anglikow, iako sprawcow wszystkich klęsk w Hiszpanii, i nayiasnieysze tego dowody z dziennikow Londyńskich biorą. Odezwy rozdrukowane przez Anglikow do Hiszpanow w Ameryce mieszkaiących dały Brytanii W. tytuł pociechy swiata i tarczy uciśnionych. Jeszcze nie upłynęło sześć miesięcy iak Anglicy dzielili się w Londynie łupem, który w mieście Bouenos Ayres nagle ubieżonym, zdobyli. Dla pociechy zapewne, i przez wspaniałość złupili Anglicy całą osadę, ażeby mogli zbogacić wszystkich Officyerow licznego woyska, ktorym dali każdemu po 7000 szterlingow. Zapewne z pobudek łagodności i ludzkości mordowali tam po ulicach starcow kobiety i dzieci. Długo zachowa ta osada pamięć takiey wspaniałomyslności. Dzisieysi ci naywiernieysi sprzymierzeńce Hiszpanii chcieli dawney wszystkiemi sposobami zbuntować iey osady. Zgromadzili w tenczas renegatow wszystkich kraiow na rabunek i morderstwo w osadach Hiszpańskich. Rząd Angielski odwołał swego G. Withelocke i pod sąd oddał, iż niedopełnił oczekiwanego morderstwa i nie podbił osady Hiszpańskiey pod iarżmo Angielskie. Przez wspaniałość pewnie zabrali cztery fregaty Hiszpańskie skarby z Ameryki niosące, przez ludzkość wyrżneli w czasie pokoiu wszystkich maytkow na nich znayduiących się, dziś nawet tak postępuią Anglicy z Hiszpanami iak z nieprzyiaciołami. Za odemknięciem portow tego Królestwa wyrzucili na brzegi naypodleysze towary; zawarli traktat handlowy wprzódy nim pomoc Insurgentom dali; wzieli pierwiey ogromną ilość wełny i wina, a potem woienną amunicyą im dali; pisze rząd Angielski z okazałością o swoich wyprawach, tych iednak nieposyła, opóźnia, lub posłanych, do teatru woyny nie zbliża. Tym czasem wszystkie skarby narodowe do siebie przeprowadza. Francya związana traktatami z Hiszpanią, zbliżona położeniem, nieśmiała prosić o Hiszpańskie owce, Anglia w iednym miesiącu wzieła więcey aniżeli Francya przez lat kilka. Wkrótce obaczemy co to krótkie przymierze kosztować będzie Hiszpanii. Pokaże się w tenczas że Anglicy prowadzili w Hiszpanii iedynie woynę handlową. Już sprawa Insurgentow upada w Londynie, iutro powiedzą złupiwszy zupełnie nieszczęśliwych Hiszpanów, że iuż ci nie są godnemi wspaniałości Angielskiey.

BAYONNE d. 6 listopada. Podług listow, iuż miasto Kastyliiskie Burgos w ręku iest Francuzów. Przerażeni Hiszpani uciekaią rozproszeni na wszystkie strony przed armią, która gdyby potok, naprzód pędem leci. Od dwuch miesięcy przebiegali posłańcy okolice Hiszpańskie rozrzucaiąc wszędzie Angielskie dzienniki; które głosiły że Austrya woynę Francyi zapowiedziała, że zatem żaden żołnierz Francuzki ztamtąd przybydź tu nie może. Widzi nakoniec lud nieszczęśliwy własne oszukanie, lecz te może się stać arcy szkodliwem samym uwodzicielom. Kładniemy tu niektóre szczeguły dawnieyszych zdarzeń w Hiszpanii opisanych przez Anglikow; a które pokazały się dziś próżnemi. GG. Black i la Romana zdobyli Bilbao i naprzód poszli, lecz z większym pośpiechem teraz uchodzić musieli. Insurgenci byli przeprawili się za Ebro, oderznęli Marszałka Moncey, opanowali Callahorra Logrona, i Viana; przedarli się byli aż do środka Nawarry, dziś za porażeniem woyska GG. Black i la Romana pod Bilbao, ustapić daleko za rzekę musieli. Upadł tu plan olbrzymi Hiszpanow. Trzymali Francuzi twierdze Fuenterabia, S. Sebastian, Figueras, Barcallonę, Pampelunę, szturmowali rokoszanie ostatnią twierdzę; lecz nadaremnie czas straciwszy oddalić się musieli. Chlubili się Hiszpani zdobyciem dnia 15 i 17 września miast Bilbao i Wittoria; dziś wiemy doskonale że kwatera Jmperatora była w ostatnim tym mieście dnia 5 listopada. Dnia 24 sierpnia ogłosili Hiszpanie Ferdynanda 7 Xiążęcia Astúryi, królem Hiszpanii i obu Indyow, obchodzili uroczyście ten wybor naczelnika narodu; wszakże ten Xiąże raz zrzekłszy się praw do tronu i one przeniosłszy na osobę Napoleona, o nich niemyśli, i dotąd bawi spokoynie w Prowancyi w mieście Aix, gdzie familia cała Karola 4 byłego Króla Hiszpańskiego zimę przepędzi. Niedaleki dzień, w którym W. Napoleon będzie w Madrycie i włoży koronę na głowę Józefa, a ieżeli tylko prawdziwe iest doniesienie, iż wyrzekł Napoleon, iako dnia 17 listopada wiedzie do stolicy, nader krótkiey cierpliwości potrzeba dla przekonania się o mylności marzeń Angielskich. Deputowani od Insurgentow Vice Hrabia Matarasa i Don Diego Lopez de Vaga podpisali w Londynie z Ministrem stanu Can-

ning traktaty zaczepne i odporne. Anglicy odebrawszy nadgraniczne Portugalskie twierdze Elvas i Almeida z ręki Francuzow spieszą przeciw Francuzom; drugie dywizye wylądowały w S. Ander z Margrabią la Romana, inne wysiadły w Corogne, dla czwartey zapisano iuż kwatery; lecz podobno Francuzi którzy iuż na przód poszli szukać tych Brytannów, i dnia 9 listopada o 20 mil do Madrytu postąpili, nie będą mieli szczęścia ich oglądać; o sto mil od placu bitwy lądując i wysiadłszy na brzegi, tyle wgłąb zapuszczaiąc się, ile mogą z widoku nie stracić swych okrętow, ani wesprą Insurgentow ani Francuzom pole dadzą. Już twierdz Portugalskich zaięcie, iuż zaraźliwa choroba na oczy zatrzymuią w tem kraiu Anglikow. G. Castanhios iak piszą Anglicy brat przerodni de las Casas posła roku 1796 i 97 w Londynie, mąż 47 letni, w różnych zdarzeniach doświadczony, w bitwie z Francuzami roku 1794 na czele regimentu Afryka raniony, wodz doskonały; teraz w przód nim przyszło do walki, opuścił ważne stanowiska nad Ebro i wstecz odstąpił w głąb kraiu uchodząc przed woyskiem. Sprawiedliwie zatem roku 1798 Xże Pokoiu wygnał tego Generała z 16 Officyerami z woyska Hiszpańskiego.

Wiadomości Hiszpańskie zgadzaią się wszystkie że bitwa pod Bilbao honor czyni Francuzkiemu woysku; dystyngwował się tam mianowicie G. Sebastiani ze swoim korpusem który naywięcey przyczynił się do odebrania samego miasta. Główna kwatera Jmperatora przeniesiona z Vittoria dnia 9 t. m. do Aranda de Duero, a przednie straże o trzy dni drogi zbliżyły się do Madrytu. Hiszpanie we wszystkich mieyscach ustępuią. G. Castanhios posiadaiący nieograniczone iak się zdaie zaufanie Insurgentow, żadnego nie utrzymał stanowiska. Gdzie się tylko zatrzymał chcąc odpor czynić, wkrótce postrzegł się oskrzydlonym, a przeto w nagłey ucieczce szukał zbawienia. W iego woysku niema naymnieyszego porządku. Drogi zawalone są bagażami uchodzących Hiszpanow; wszyscy są pobici przez naszę iazdę. We wszystkich utarczkach pokonani byli rokoszanie; wielkie działanie armii maią się rozpocząć między 12 a 14 tego miesiąca. Jeżeli prawda że Jmperator głośno oświadczył o przeniesieniu dnia 17 główney kwatery do Madrytu, niewątpiemy, iż to koniecznie nastąpić musi. Na tem się kończą wiadomości Hiszpańskie z różnych doniesień listowych i publicznych wybrane; żadnych Monitor w Paryżu do dnia 15 nie obiawił.

LONDYN d. 24 pazdziernika. Na mieyscu Admirała Saumarez, którego zdrowie osłabione, dowodzić będzie na morzu Baltyckim Admirał Strachan. Kontr Admirał Keats, który uprowadził Hiszpanow z Danii otrzymał od Jerzego 3 order kąpieli. Liczemy dziś w służbie morskiey nieprzyiaciołom naszym wydartych 68 żaglow liniowych, 21 okrętów od 40 do 50 dział, 62 fregat od 30 do 40 dział; 15 statkow od 20 do 30, i 66 od 10 do 20 ogułem mamy 232 okrętow. Kapitan Mainwaring, przybyły z wyspy S. Domingo z depeszami od Christopha do iego Agenta w Londynie, zapewnia że ten wodz Murzynow ma dwór okazalszy nad wszelki wyraz. Portugalska i Brezyliiska własność u nas zatrzymana dotąd wynosi 3 miliony szterlingow.

Półkownik Lake w bitwie pod Vimiera w Portugalii został zabity w tenczas, kiedy na czele regimentu grenadyerów przez wąwoz przedzierał się. Półkownik Bur kazał uderzyć na Francuzów nie strzelaiąc, bagnetem; i gdy młodzi żołnierze dali ognia, odezwał się iż ich samych rozstrzelać każe, wszyscy więc poszli do boiu w cichosci. Osmnastoletni synowiec G. Arthur Wellesley znaydował się na obu bitwach dnia 17 i 21. Kapitan Geary poległ od kuli karabinowey, która mu głowę przeszyła: zostawił on wdowę i 4 dzieci małoletnich. Półkownik Taylor w serce przestrzelony padł na boiowisku. Francuzi naszych ieńcow od początku woyny zebrali 8000. G. Wellesley, który poiechał do Jrlandyi ma tu powrócić i znaydować się iako świadek na sądzie woyskowym G. Dalrymple. Winchester i inne miasta uchwaliły prożbę do Króla przeciw konwencyi pomienionego wodza. Kontr Admirał Courcy dowodzi eskadrą pod Corogne.

Przybyło do owczarni Królewskich 3000 owiec Hiszpańskich. Prosiliśmy Regencyą Portugalską o pozwolenie wprowadzenia do Portugalii towarow bawełnianych Angielskich, tak iak Sewilska Junta pozwoliła, niewiadoma ieszcze odpowiedź. Wdowa Xiężna Orleans, która mieszkała dawniey w okolicach Barcelony, a potem udała się do Malty, dziś przeniosła się do Gibraltaru. G. Benesford przeszedł z Madery do Europy, woyska z Gibraltaru na załogę tam popłyną. Woyska Angielskiego znayduie się w Sycylii 15000: z tych 10 t. gotuie się na taiemną wyprawę. Głoszono iakobyśmy iednę wyspę na brzegach Włoskich zdobyli, lecz G. Menou ogłosił we Włoszech tę wiadomość za fałszywą.

NIEMCY d. 24 listopada. Cesarzowa Austryacka po nagłey chorobie do zdrowia powraca. Cesarz na znak łaski Monarszey darował w Prezburgu Xięciu Antoniemu Grasselkowitch tabakierę z własnym portretem brylantami ozdobionym. Cesarzowa własną ręką oddała medalion ze swoią cyfrą brylantami osadzoną Xiężney małżonce iego urodzoney Esterhazy. Zona Ambassadora Austryackiego w Paryżu Meternich opuściła tę stolicę i iuż przez Moguncyą za mężem przeieżdżała do kraiow Austryackich. Cesarz poiechał do Jabłonki i Ołomuńca dla oglądania powiększonych tego miasta fortyfikacyi, podobnież maią bydź znacznie wzmocnione nad rzeką Ens twierdze. Arcy Xiąże Karol ćwiczy w obrótach woiennych kraiową milicyą. Dnia 13 w Wiedniu między godziną pierwszą i drugą zegarmistrz Degen dał probę dawno zapowiedzianą i długo oraz wielokrotnie zwlekanę, latania balonem skrzydlastym po powietrzu w obranym od siebie kierunku na różne strony. Szczęśliwie nayprzód wzniosł się nad wysokie drzewa nad któremi ulatywał w rozmaitym kierunku, potem horyzontalnie unosił się na powietrzu z rozpostartemi skrzydłami; późniey sciągnowszy skrzydła spuszczał się z wolna ku ziemi, zkąd znowu w gurę i krążąc po powietrzu w tę i owę stronę

pokazał że był całey machiny Panem. Publiczność tym więcey była ukontentowana, im barziey o skutkach wątpiła; zachęcony przeto Mechanik poświęca się aby wydoskonaliwszy swóy wynalazek mógł zbierać owoce.

Rada Serbow zabroniła wywozić wełnę do kraiow Austryackich zachowuiąc onę fabrykom kraiowym. Sułtan Mahmud własnoręcznym pismem dał nieograniczoną władzę W. Wezyrowi Bayraktar pomnożenia lądowey i morskiey potęgi; wszakże uroczystym obrzędem odebrał od W. Wezyra wszystkich Baszow i Agow przysięgę wierności. W wielkim obozie Daud Basza niedaleko Konstantynopola ćwiczy W. Wezyr zgromadzone woyska z niesłychanym pośpiechem. Chce 160 t. ludzi urządzić na sposob Europeyski, podzielił ich na połki czerwone, zielone, i białe. Kompania składa się ze 100 ludzi i dwuch Officyerow. Zniosł zachowywaną dotąd różnicę w religii, Turcy i grecy służą razem w regularnym woysku. Dla flotty wybrał ze statkow kupieckich i rybackich wielu maytkow. Jańczarowie tracą zupełnie znaczenie dawne. Stracić W. Wezyr kazał niedawno dwuch naywiększych obrońcow Jańczarów a przeciwnikow reformy. Dozorca arsenału Kchwagi Oglu będac aresztowany, chciał się bronić, i przeto wezwał swoią rotę jańczarów na pomoc; W. Wezyr kazał na mieyscu go rozsiekać, dopiero potem oderznoł Kat głowę iemu i drugiemu Seymenbaschi zwanemu. Postanowił dla woyska regularnego osóbnego kassyera, wypłacił żołd przed wielkim postem Rahmasan. Ten wielki bankier otoczony 60 żołnierzami wiechał do stolicy nayspokoyniey, lubo wszyscy po Europeysku byli ćwiczeni Ormianie. Tymaryotowie posiadaiący grunta lenne, obowiązani iść na woynę, będą odtąd wypłacać summy na utrzymanie 100 t. żołnierzy. Woyska Azyatyckie rozpuszczone do domow zostały wykonawszy pierwiey przysięgę iż zapomną wszelkich prywatnych niechęci i zgodnie pośpieszę na zawołanie ku obronie kraiu i wiary. Wszystko to dopełnił Bayraktor w porządku i cichosci.

Do Królestwa Saskiego wprowadzona będzie konskrypcya. Królowie i Xiężna Augusta zabawią w Warszawie. W tem Xięstwie od wprowadzenia Kodexu Napoleona sędziowie pokoiu ugodzili spraw 4855, podsędkowie zakończyli spraw 946. Regiment czwarty Podpułkownika Zambrzyckiego był hoynie częstowany w Paryżu przez gwardyą Jmperatorską; G. Hulin Gubernator Paryża zaprosił Officyerow do Tuilleries na obiad który kosztował na osobę po 36 frankow. Gwardyacy z żołnierzami długo rozmawiali obcemi dla siebie nawzaiem językami nic nierozumieiąc się. Wdrodze do Rambouillet pod wsią la Trape napędzeni byli przez Jmperatora do Bayonne spieszącego; przeleciał środkiem szeręgow gdyby błyskawica, zastanowił się, wyskoczył z poiazdu i kazał stanąć do batalii; sam różne obróty komenderował; kilkakroć w języku żołnierzowi znaiomym powiedział: nadstawcie bagnety; ieszcze lepiey! przezierał, oglądał, wchodził w naydrobnieysze szczeguły, rozpytywał się; kazał naresztę przeciągnąc regimentowi, w tenczas powiedział Cesarzowey ; piękny regiment, dobrze wyćwiczony! Kazał więc dać żołnierzowi po 2 pary trzewikow i po butelce wina, co iuż otrzymali: w Bayonne odbiorą 1500 patrontaszow, 1000 przetyczek, 1400 par spodni sukiennych, 1000 mundurow i płaszcze. Przy okrzykach pożegnał się usmiechaiąc Jmperator. W miescie Tours uroczyscie byli przyimowani. Prefekt z radą, municypalnością, gwardyą narodową, spotkał za miastem do którego przy odgłosie muzyki i bębnow wprowadził, ofiaruiąc wieniec laurowy miał pochlebną mowę, na którą Podpółkownik odpowiedział. Żołnierze oprócz należącey im racyi dostali po butelce wina, po pół funta mięsa i racyi chleba.

FLORENCYA d. 7 listopada. Antoni Felix Zondadari Arcy Biskup Syenny i Kardynał wydał okolną do całego duchowieństwa odezwę, którą wsparł wyiątkami z pisma S. Jle iest pewnym z pisma S. pisze on, że Król Królow wzywa Monarchow do rządzenia narodami, tyle iest niezawodnym że prawa, iakie oni z ich tronow ogłaszaią, są im podyktowane przez samego Boga. „ Przezemnie Królowie panuią, i prawodawcy sprawiedliwość domierzaią „ Ztąd idzie że każdy gwałcący prawa Monarchow, razem łamie prawa Boskie iak to wyraża S. Pawał Apostoł; „ Każda dusza musi bydź podległą wyzszym władzom, albowiem niema żadney, któraby niebyła od Boga; i wszystkie iakie znayduią się, przez Boga urzadzone są; a przeto kto się sprzeciwia władzy, opiera się urzędzeniu boskiemu „ Jak okropne skutki zgwałcenia praw Monarchow? Zaguba duszy przez wieczne potępienie; iak o tem naucza tenże Apostoł „ Którzy się sprzeciwiaią, sami sobie potępienie gotuią „ Nic ważnieyszego nad ten punkt bydz nie może. Przytem doczesne nieszczęścia: bo władza publiczna iest przeznaczona cieszyć dobrych a przestraszać złośliwych „ albowiem monarchowie nie są dla postrachu dobrego dzieła lecz złego „ azatem te zbrodnie ukarane będą. Powinnismy więc wszyscy dołożyć naysilnieyszego starania dla zapewnienia posłuszeństwa prawom ze ślepym oddaniem się na wolę Boską w uszanowaniu przełożonych urzędnikow Toskanii, iako reprezentuiących Jmperatora Napoleona wielkiego Monarchę naszego; iak o tem naucza X. Apostołow. „ Dla Boga bądzcie podległemi wszelkiemu stworzeniu, bądź Królowi iako pierwszeństwo maiącemu, bądź wodzom, iako od niego posłanym dla ukarania złych a pochwalenia dobrych, bo taka iest wola Boga; lękaycie się Boga, szanuycie Króla. „ Powinniśmy wrażać chrześcianom te maxymy przez żywot zbawiciela naszego dla wiecznego i doczesnego ich zbawienia; bo pokoy publiczny i uległość prawom zaręczaią dobro powszechne i rozruchy zaś i nieposłuszeństwo ściągaią klęski niewyrachowane oczem tak mówi tenże Apostoł „ Jeżeli chcesz nie lękać się władzy, czyń dobrze, a będziesz od niey pochwalony; Boski albowiem Minister dla twego iest dobra; ieżeli zaś czynić źle będziesz lękay się. A zatem bądźcie uległemi z potrzeby konieczney nie tylko przez obawę gniewu, ale nawet dla własnego sumnienia. Reszta poźniey.

w Wilnie w Drukarni XX. Pilarów.

DODATEK